

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Megjelenik hetenkint kétszer: **csütörtökön és vasárnap.**
Előfizetési árak: Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. — Egyes szám ára 6 kr.

Felolvas szerkesztő és kiadó tulajdonos:
Dobay János.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez
hirdetmények és előfizetések a kiadóhivatalhoz (Ifj. János
Mózes könyvnyomdája Kézdi-Vásárhelyt) intézendők.

A szocializmusról.

II.

Mi a munkások legégetőbb panasza? A kereset hiánya. Szóljunk a ténynek inkább megfelelően: az aránytalan kereset. Az év egy-egy szakában a megérdemlettnél többet keres, máskor hónapokig alig keres valamit. Aratás, vagy hazarészünkben a kapálás idején roppant magas napszámot kap, de ezek elmúltával alig kap annyit, hogy megéljen belőle egymaga. A birtokosnak is ezek a bajai. Nagy munka idejében, t. i. a birtok vagy vidék főterménye munkáinak idejében aránytalan összegeket kell fizetni napszám-bérül. És ily magas árak mellett sem kap napszámot. Máskor meg a napszámoknak nem tud semmiféle munkát adni. Ezen állapotnak nagy a demoralizáló hatása. A munkaadó és munkás érdekeit teljesen szétválasztja, egymás ellen uszítja. Nagy munka idejében igyekszik a munkás helyzetét felhasználni, a megszorult birtokostól óriási napszám-árakat csikar ki. Mig máskor, midőn sok a munkás-

kéz, csak hogy keressen valamit akármily áron munkába áll, a birtokos igyekszik magát megtorolni, vagy legalább valamit behozni a máskor kifizetett nagy napszám-árakból, a napszám-bért lehetőleg lefelé nyomja. Sokhelyt még uzsoráskodik is a megszorult mezei munkással szemben.

Ezt tartom a legfőbb bajnak, melyet legelső sorban kell orvosolnunk. És ez kétféleképpől származhatik. Vagy a népesség, illetve a mezei munkások hiánya. Vagy pedig ez az a legáltalánosabb és legfőbb ok, az egyoldalúság, a helytelen, aránytalan munkamegosztás, mely munkatorlódást szül, kiváltképp, ha az időjárás is olyan, mely akadályozza a maga idejében való munka elvégzését. Jóformán gabonatermelő ország vagyunk, szántóföldjeink egyharmada gyakran több kalászosokkal van bevetve. Természetes, hogy aratás idején munkatorlódás fog előállni, míg máskor nem ad foglalkozást a munkásoknak. Ez az egyoldalúság nem csak a munkatorlódás által káros a gazdára, de jövedelem tekint-

tetéből is. Gabonából pénzeln, ily olcsó árak mellett, olcsó buza árakra fektetni a birtok jövedelmezőségét ma már nem lehet. Ezért ez utóbbin a birtokosság kell segítsen. Ő kell szakítson az egyoldalúsággal s kiválasszon csak gabonatermeléssel. Jövedelmezőbb ipari, gyári, takarmány növények, úgy ezek magtermelésére is rá kell szánnia magát. Gazdaságát intenzívebbé kell tegye, több-oldaluvá. Helyes munka-megosztással kell növényeinek sorrendjét megállapítsa. És ez által a mezei munkásokon is segítve lesz. Ezen jövedelmező növények több ápolást, így több munkáskezelést is igényelnek. De helyes munkamegosztással, nem nyakra-főre egyidőben. Így a munkás egész éven át kaphat munkát. A birtokos sem fog kényszerhelyzetbe jutni, hogy oly mesés napszám-árakat fizessen; sem pedig nem lesz kénytelen munkáskéz hiányában veszni hagyni terményeit. Viszont tisztességes napszámot inkább fizethet a jövedelmezőbb növények termelése által nyert jövedelmekből.

Az előbbi okon, a kellő munkáskéz hiányán gyér lakosságu vidéken, a birtokosság nem segíthet. Azon csak a kormány segíthet telepítés által.

Azt azonban könnyű elmondani, hogy leginkább a birtokosságtól függ a baj orvoslása; ne legyen egyoldalú, gazdálkodjék belterjesen. Szó sincs róla, ez a birtokosságtól függ, az ő dolga és feladata, de csak, ha képes rá. Olyanok a közgazdasági helyzet, a mezőgazdasági politika, hogy nem állanak utjába, hanem segítik a birtokosságot azt megvalósítani. Nem mondom, hogy nálunk a birtokosságban nincs hiba. Több életrevalósággal, több szakismerettel, inkább közeledhetne a belterjesség felé, mezőgazdaságunk jövedelmezőbbé válhatnék. De viszont, tekintsük a birtokosságnak milyen a közgazdasági helyzete. Összerjük el, hogy a közteherviselemből igen nagy arány nehezedik vállaira. A földadó nálunk nem nagy (illetve a kataszteri becslés szerint a tiszta jövedelem alacsony van tartva), de egyéb czime-

TÁRCZA.

Egy fészék titka.

Mopszi doktortól.

Két fiatal fiúemlé,
Egy szűke s egy barna,
Piczi fészket hordtak össze,
Egy elrejtett galyra.

Galyra galyat rakosgattak,
Kibélelték tollal;
Élték kedves szíremlomban:
Dallal, édes csókkal.

Rejtett galyon piczi fészket
Nagy öröm borult rád,
Szíremlombuk terhe rajtad
Leve négy apróság.

Büszke örömtől mana, főrj.
Most már nagyon hű,
Elfogultak, nem tudják, hogy
Kettő kakukin.

Budapest 886.

REGÉNY CSARNOK.

Haida.

— A „Székelyföld” eredeti regénye. —
Írta: Hajdó Ödön.

Lejött Mahomed az ő paradisiomából, Allah küldte: erőd és nézd meg mi történik a földön népem között. És jött Mahomed gyenge gyer-

mekképen és fejlett emberré emberek között, ismerni azok lelkét. És midőn ismerné a téves utakat, melyen haladának, vallást szabott nekik, az igaz muzulmán, mely egyedül juttat paradisiomba hurik karjai közé. Megízlelte a föld örömeit, elrendelő a soknejűséget és nem kívánczozott többé Allah kegyes színe elé, míg el nem küldetett érte a halál, ki visszavinné magával.

Így meséli ezt a vak muezzin, az az eleven óra, Konstantinápoly Galata külvárosának egyik kávéházában — feketének mohó élvezete közben — a vele áttellenben ülő, két szemmel megáldott Fakardin Ezrának és sohajt nagyokat, mint a kinek nagy gond nyomja a lelkét.

— Ha nem jól van ez így tenéked — mond Fakardin Ezra — halld a Korán erre vonatkozó szavait:

— „Ha valakit bosszant, hogy Allah Mahomedet ezen és a tulvilágon segélyezze, az kötelet erősítsen házának tetőzetéhez és akassza föl magát.”

— Tudom én azt — felelt a muezzin — és ime folytatni is fogom: „Majd belátja, hogy haragjának okát eltávolítani nem bírta.”

*) I. h. XXII. Sura. 328 lap.

— Te ezt tudod jó muezzin és elégedetlenkedel?

— Miért ne tenném; hát méltányos-e, hogy nem biztosított minden hívője számára anyagi jóllétet?

— Talán csak nem vagy anarchista?

— Az épen nem.

— Ugy hát nem azokra haragszol, kiknek több adatott, mint neked?

— Nem. Azokkal semmi közöm, csak a saját nyomoruságomért zugolodom, az esavarja ki sohajaimat, a másét azonban nem irigylem.

— Tudnod kell, hogy sohajokkal nem segítesz magadon.

— Belátom, de mit tegyek? Allah nem gondol velem és családommal.

— Mi az, a miért annyira kikeltél sorsod ellen, tán nagyon mostoha?

— Nagy az én bajom — szolt a vak muezzin — halljad csak! Tegnap a leányom olvasta az ujságban,

hogy a koreai trónörökös háreme számára kiválasztják az ország leg szebb leányait.

— És mi közöd neked ahhoz?

— Bizony lehetne közöm, ha pénzem volna.

— Már hogyan?

— Mert eladó leányom van és ha

el tudnám küldeni Koreába, biztos vagyok, hogy bejutna a fejedelmi hárembe.

— Tán az ő révén akarsz jólléthez jutni?

— Kiben biznám, ha nem ő benne? Ó az én egyedüli reményem öreg napjaimra.

— Szép-e a leányod?

— Mint Hebron rózsája.

— De hisz te nem láttad?

— Ha láttam-e? Hát látom én a fakadó rózsabimbót, vagy a feslő ibolyát? Nem. És tudom, hogy szép. De ne hidd, hogy nem láttam őt; nem rég még épek voltak szemeim,

láttam és ismerem a világot. Tizenhét éves volt, midőn két év előtt megvakultam. Eltanultam a fakirok titkát, kísérleteztem magamon, míg egyszer elhibáztam az adagot és a szemeim elébe tartott tüzes vas kiégette azokat; így lettem muezzin ugyanezen városrészben, hol ezelőtt Khodsa voltam.

— Mint mondtam láttam őt és emlékemből most is látom. Két sötét szeméből, mintha égi csillagok volnának búvsugarak özönlenek; tekintete megköt, megbomlaszt; a hamvas márvány arcz bársonyos bőre szép-

ken igen nagy arányban van megterhelve.

A belterjességhez befektetések kellene, pénz is kell. Tőke hiányban belterjesen gazdálkodni nem lehet. Már pedig gazdáink egy része alig tudja előteremteni a mindennapira valót, örvend, ha gazdaságát a meglevő színvonalon tudja fentartani; de befektetésekre tőkét teremteni nem képes. A tőkehiány is oly baj, melyet nem egyesek orvosolhatnak meg. Egyik orvosossága a gazdahitel fejlesztése, reorganisatioja, mondjuk megteremtése. A másik a bérleti osztály életre hívása. Oly bérleti osztály, hol a tőke és szakképzettség párosulva legyen. Közgazdaságunknak is előnyére válnék és a dillettáns gazdáknak is több jövedelmük volna a bérbe adott birtok után, mint a mostani rosszul kezelt gazdaságuk után van.

Mindezen bajok egyszerre nem gyógyíthatók, idő kell hozzá. Nem is oly könnyű azokat orvosolni. De ha a komoly törekvés nincs meg hozzá, ha maga a gazdaközönség is közönyösen nézi, akkor hogy is reméljük a javulást.

Különösen tűnhetnének fel, hogy mikor az agrár szocializmusról akar valaki beszélni, folyton a birtokosság bajairól beszél, mintha azok közt terjedne a szocializmus, de kijelentették, hogy a mezői munkás sorsa szorosan a birtokossághoz van kapcsolva s míg ennek bajai vannak, a másiknak is lesznek. Mihelyt azonban a birtokosság helyzete javult, gazdálkodása kezd

belterjessé válni, fokenként javul a munkás helyzete, a landó tisztességes jövedelemhez fog jutni. A birtokosság maga fog törekedni arra, hogy állandó munkásai legyenek, igyekezni fog munkásait érdeklősséggel magához csatolni. Igyekezni fog magának képzett munkást, használható cselédeket nevelni. A munkás nevelést maga a birtokosság fogja kezébe venni.

Ez által lesz legtöbb szülőoka az agrárszocializmusnak meggyógyítva. Addig azonban, míg ezen szülők megmarad, elfojthatjuk ugyan, de kiirtani nem leszünk képesek. A tüneteket elenyésztetjük, de a baj gyökere ott marad és tovább terjed.

Politikai hírek.

Belföld.

A földmívelésügyi tárczát illetőleg az ellenzéki szájak hamar bédugulnak, mert gr. Festetich Andor szabadevüparti képviselő személyében meg van az új földmívelésügyi miniszter s így Apponyinak sem lesz mivel élelődni, t. i. hogy Wekerle nem kapott földmívelési minisztert.

Festetich Andor gróf országgyűlési képviselőnek földmívelési miniszterre való kinevezése, a hivatalos lapban megjelent. Az ujonnan kinevezett miniszter alkalmasint Ischlbe megy s ott teszi le az esküt a király kezébe. Wekerle miniszterelnök, a ki az eskütelétnél jelen lesz, már Ischlbe utazott.

Kolozs. Hieronymi belügyminiszter f. hó 19-én nagyszabású beszédet tartott választói előtt a közigazgatás államosításáról s kifejezést adott azon biztos reményének, hogy létesülni fog e reform már a közel jövőben, mert nélkülözhetlen közszükségnek felel meg.

lötelen, mint Mahomed liloma; fogait mintha a tenger gyöngyéből alkotta volna Allah. Megittasulsz a lángotvető ajkak látásán és minden érzésed agyadra gyűl, ha nézed lenge termét; oda borulsz lábaidhoz, ha dallamos hangján hozzád szól és áldod Allah-t a pillanatért, melyben megengedte látnod e földön meglóptott paradicsomát.

— De miért is beszélek én neked, idegennek, ki úgy sem látod őt meg?

— Beszélj jó muezzin, felkeltéd érdeklődésemet és talán segíthetek bajodon.

— Hogyan feleségül vennéd? Ne gondoldj arra, Fejedelemnek való az!

Fakardin Ezra sértődve hallgatott el. A muezzin pedig, mintegy önmagához beszélt tovább: Ha elvihetném Koroába... három-hölgy lenne... mily boldog lennék én... nem kellene nyomorkodnom... és ő fejedelem nő... Oh vezesd el Allah!

Fakardin Ezra megszólította a hangosan gondolkozót.

— Te muezzin! Ismersz-e engem, tudod-e ki vagyok?

— Nem tudom, nem ismerlek. Ki vagy te?

— Én Fakardin Ezra kereskedő

vagyok, hajóim járják Koreát, egyiket éppen holnapra várom s egy hét múlva megint visszaindítom új rakományral, azért mondtam előbb, hogy talán segíthetek céledobban és nem azért, hogy nőül kérjem leányodat.

— Engedj meg Fakardin Ezra, hogy eljárt a nyelvem? — kérte a muezzin.

— Se baj öreg, hogy hívnak téged?

— Engem Bajazed Fairának.

— Hát leányodat? ...

— Őt Haidának.

— Mi akadályoz, hogy elvidd Koreába? Szegény vagy?

— Igen, nincs mondom, hogy az utiköltséget fedezhetném és adósságot a bizonytalanra nem merek csinálni.

— Neaggodjój Bajazed, elviszem én hajómon díjtalanul.

— Hogyan, megtenné azt? Allah nagy és hatalmas! Tehát elviszed őt díjtalanul? Ismételd, komolyan mondad-e ezt? Hol vagy? Jer közelebb, hogy megtapintthassalak! És karjait kitérve keresi Fakardin Ezrát, ki kezét megfogva biztosítja, hogy egész komolyan tette ígéretét és azt be is váltja.

(Folytatása következik.)

Valuta-törvények. A valuta-törvényeket a király szentesítette. A kihirdetés ideje még nem bizonyos, mert a kormányok között még megállapodásoknak kell létesülni; valószínű azonban, hogy a jövő héten meg fog történni. A bankkal e hó utolsó napjaiban fognak a kormányok megállapodni s augusztus elején meg is kezdődhetik az államjegyek bevonása.

Letartóztatott román tanár. A kies borszéki fürdőn Brenzen Miklós bukaresti tanárt letartóztatták és a gyergyószentmiklósi járásbírószág fogházába kísérték, a mit megtudván a román kormány, utasította a főkonsult, hogy járjon el a magyar kormánynál a tanár szabadon bocsátása tárgyában, mert Brenzen nem mint agitátor, hanem mint fürdővendég időzött Borszéken. Szilágyi ezen intervenálásra, a beérkezett adatok miatt, még nem határozott. A tanár tehát még ül.

Külföld.

Drumond szökése. Eduard Drumond, az antiszemita Libre Parole szerkesztő-kiadója, Brüsszelbeszökött. Drumond félt az új anarkista-törvénytől, melynek tárgyalása megkezdődött a kamarában: inkább kivándorolt, mint Rochefort, csak hogy elkerülje a börtönt, vagy a deportálást. Mint ez Londonból, ő Brüsszelből akarja mindennap eltelefonozni cikikét Párisba. Elhatározását egész titokban tartotta. Szombaton utazott el Párisból, azt mondván munkatársainak, hogy vasárnapi kirándulást tesz. Tegnap azután beszélt hozzájuk telefon útján, hogy Brüsszelben a Hotel Mengelle-ben, Boulanger tábornok volt szállójában lakik s hogy nem szándékozik visszatérni Párisba.

Összeesküvés a marokkói szultán ellen. Marokkóban számos előkelőséget, többek közt a volt hadügyminisztert elfogták, mivel összeesküvést szűttek a szultánnak trónjától való megfosztása céljából, illetőleg megöletése végett.

A horvát-magyar zárószámadás. A horvát országgyűlés folytatta a Magyarországgal való 1889. 1890. és 1891-iki zárószámadások tárgyalását. A jogpárti Frank dr. a zárószámadások elfogadása ellen szölt, mert azokat Horvátország ellenőrzése nélkül készítik és mert teljesen hamissak és helytelenek. Magyarországon a horvátokat mindig kihasználta és ez csak akkor fog megszűnni, ha a horvátoknak saját számvérvőszékük lesz, mely a kormánytól független. Frank ezután az ő ismeretes módjában igyekezett a számadások helytelenségét bizonyítani. Frank délután 1 óráig beszélt, mire a vitát bezárták. Egendorfer előadó fejtegetései után a ház a zárószámadásokat tudomásul vette. A legközelebbi ülés jul. 18-án volt. Napirenden volt a tisztviselők fizetésének rendezéséről szóló törvényjavaslat.

Olasz egyházpolitika. A szenátus mai ülésén, Piola szenátor interpellációjára válaszolva, hogy mely okok indították a kormányt arra, hogy sok püspöktől megtagadta az exequatort, az igazságügyi miniszter kijelentette, hogy a kormány politikáját ebben a kérdésben a garancia-törvényben megállapított elvek vezérik. E politika célja, hogy a magas egyházi auctoritás iránt tartozó minden tisztelet mellett sértetlenül fön-

tartsa az állam jogait. Crispi miniszterelnök utalt arra, hogy mikor a mai kabinet kormányra lépett, 22 püspök volt exequatur nélkül. A jelenlegi kormány alatt kinevezett valamennyi püspök, megkapta az exequatort. A miniszterelnök reméli, hogy a kuria az olasz király jogait el fogja ismerni. (Bravó!)

Az amerikai véres sztrájk. Chicagóban a helyzet folyton kedvező. A Pulmann-sztrájk vezetője elismeri, hogy a sztrájkolók a legyőzöttek. Egy ágyúüteg puskaországgyűlésnek felrobbanása következtében három katona meghalt, tizenkettő megsebesült. A Grand-Trunk vasut egy vonata kisiklott, mely alkalommal a fűtő életét veszítette és többen megsebesültek. A kisiklás gonosz kezek munkája.

Csarnok.

— Egy drótosítót levele a szerkesztőhöz.

Tekindetezs Uram!

Ság ippeng ma érkeztem haza nagy utazasombul, Erdilybul, hol nem ság hogy rossz vasart csináltam, hanem klerikalizs kirdizben törtinte velem olan dologsag, a minek miata kinszeritetem haza gyüni Zarva-varmegyibe, a zin nipomhez, s a zin kedvezs matkamhoz, szip viragszalomhoz, gyenyerusigezs Panuskamhoz.

Hat bizon a kerulminyek törtintik ugy, hogy a Zagonye kössiget szerencsiletem ippeng a meglatogatasomal. Eleget kialtkoztam, hogy „drótoztasik a zaszonynom!” de ság nem akarta beteg labozsoeska, repedte fazekeska akadnyi a faluban. Mig a madarka se nem zinekelte a zágon. Ilyen dologsag mazskor sohase nem törtinte velem.

— In idezs Istenkim, meghalták-e a zagonyiák, vagy nem ilnek, gondolkoztam magamnak, s hogy megtugyam a zigazsagat, nagy zalazatosaggal be kulogta zin egy szikuluzs haznal. Jaj, in idezs Istenkim hat ság gyütt szemembe nekem egy megvoszekedte zaszonka s el kezdi nyelvezskednyi velem:

— Maga, tut zember mit kerezi itt, magaval ma in nen drotoztatnyi, ma zinepsig van, hat maga aszt nem tugya? Elmeheti magát!

Mingyart gondoltam, hogy ilnek Zagonyeba, mihelyt halotam pörölnei zaszonkat.

— De hat miféle zinepsig vágyon ma, kirdeztam mérgezs zaszonyi alattul, hogy igy pattogatya nekem?

Arra aszt kirdi tölem, hogy aszon-gya hazasagos zember vágyom-e?

— Nen vágyom, hála a zistenek, mondok neki, ság ippeng ezután akarok!

Hat miféle valazsba van kejed, tut zember, kirdezősködté tovább.

— Keszenyem kegyezs kirdisit, luteranyuzs vágyom, mondok neki.

— No akkor menyen papizsta tenplonyba s megtugya, hogy mirt nem szlabadnyi ma drotozni, szolt harpia fehirnip.

El izs mentem. Ippeng akor irkeztam tenplonyba, mikor tisztelendő paterka predikalta a zövé juhoeskaiknak, barankainak. Szipsigezs-szip izs tudományozs beszid lehetett, mert egy szót se nem irtetem belöle.

Hanem neunk mégizs iszre vetetem, hogy nekunk zerösen erulnyi izs ervendezyiny keletik, mert nagy zeni 17 13 13 ü ü si gezs dologsag tör-

tinto zorszagba; izz nagy csapazs, izz nagy veszekedelem harulta el a haza egirul, a mit baroescaknak, grofoescaknak, magnasos izz klerikalizs, ultramontan zaraescaknak lehet köszönyi, kik zerösen akarják zorszag előre (visszafele) valo haladasat.

Ippeng meletem volt a zagonyei Jambor Estány bá s megkirdeztém ötet:

— Batyam uram, mi izz törtinte zorszagba? Mirt kell nekem tanczolnyi?

— Azért keletik vigadnyi izz kurjongatnyi minden klerikalizs izz ultramontan hazafiunág, szolt Estány bá atszellemülte kippel, mert polgari hazosodast, tiszlendorak nagy örö mire, a magnasosok urak förendhazban megbukosztatok 21 szozattal. Ezirt van most zinepsigos te Deum Zagonyeba, izz nagy vigasag itt izz, zorszagba izz; oszt predikulja most ippeng mosolgo képü tiszlendor. Erulj hat te is — polenka izz krumpli evő, zabkenyir magazinarius hasu — jambor izz becsületezs drotostotocska!

Ippeng mintha kipeen vágta volna zenyim pofajat, ugy kifordultam tenplonybul.

Ság akkor vetetem iszre magamat, hogy nem vágyom luteranuzs. Ez nagy csapazs volt nekem. Hiszen in ippeng zelenkezőjét vartam Wekerle izz Szilagy zurasagok javaslataval valo elbanazsna. Mar most hat kampez a Panuskammal, régi matkammal valo egybe kolizsnek, mert mink polgarilag szeretunk volná meg hazasodnyi, mivel hogy a zolesobb lett volna s az zorszag izz nyert volna vele.

Busan vetetem nyakamba drottekereseket, egirfoagaskakat izz minden portekaeskamat s elindultam zenyim hazamba megvinni szomorusa gozs hirdetminyt. Ság akkor tirttem eszméletyihez, mikor sok-sok nap mulva Budapest városa alatt megallapodtam, hova nen akareztam benezni, hogy ne halljam klerikalizsok öröm kinyilatkozvanyait.

A varozs végén egy szatoesozsoltba mentem be ság, hol szalonaeskat vasaroltam, mivel zenyim hasaeskaja üres volt, mert keservezs banatomban étvagyam izz elveszte volt.

Mikor a zenyim zorszag fele jartam, mar szalonaeska elfogyta, ság ippeng az a zujsag papiros maradt meg, mibe belepakolta boltozs. Nizem-nizem azt, s hat a klarikalizs zaplatyin csinalt „Herko Pater“ 26-ik numerusanag a ezimzetezs lapja, a melyiken kukumizs ormanyu zsidó kiabalkodik bele egy nagy erdösigbe, hol egy magyar zember képviselkedi a közvilémny viszhangjat. Izs lesz belöle egy „furesa viszhang.“ Zsidoeska mondja: „Phülger házassák; happ-happ!“

Magyar zember vissza hangoza: „Zikezene-zakezene: hepp-hepp!“

Izs zsidoeska erősen esudalkozza viszhangon. Hiszen ő nem ezt kiabalkodta bele zerdösigbe a mi hangoza onan vissza!

Mingyar gondoltam, hogy megintleg baj van zorszagba. Mozstan kernyul-belul be van futve zultramonytanoeskaknak, klerikalizsoescakoknak s a Zaponyistacsakoknak izz partjuknak. Bemelegitote nekik — politikai sporhelbe — Wekerle izz Szilagy zurasagok. Izs ervendezenyi probalkoztam, izz vivatoznyi. Hát

ság egy ismerös szozatot hallok megeto a hatamnak.

— Khivanokh moghanakh jó napoth atyhamfia, Miklozs! S hat kit latnak a zenyim szemei? A mink zsidonkat, zarendas Aront, a ki ez előtt ság még se nem merte volna zatyamfianak titulalni engem.

— Zatyadfia neked Aron a nagyapad, csapj n hatadnak közepibe a menkü, de minden aron! fogadtam megbotrankszva köszöntizt s ott hagytam zsidot. De hogy izz mer velem olyan batran beszilnyi egy jordany!

Falunkban pedig mingyar Gorombanek Barnabazs baesihoz mentem, ki rigen barátoknal fraterka volt, de most derik varga zember, izz keresztapam. A zigaz, hogy zindulatozs zember, de hat azzal ság zsidpiginek artja, mert nem félje mirgétül senki. Ő montá nekem azt aztan, hogy polgari hazasodast 4 szozat többsig irta masodezor. Meg izz esokoltam jó hirdetminyért iparosok kolegamat, de még hitezs parjat a Zilonkat izz, ki olyan vitéz mint egy baka, izz a ki jobban irti varga mesterisiget, mint keresztapam; nem izz esuda, mert becsületezs varga zember liankaja vót s elsődik ura halala utan keresztapamhoz mento felesignek s azt mondja, hogy masadik hazasaga jobban sikerült, mint zelső, mert ezira toronyörös ruhaeskaba jarhatja magát. Zilonka izz partolja polgari hazasodast. Mondja, hogy ő szereti.

Keresztapam, mint zujsagos zember, engemet megszidta, hogy haza gyütem s mondta, hogy kár volt kisinsigezs izz nevetisigezs dologirt züzletet félbe hágnyi, mert klerikalizsok öröme ság olyan volt, mint mulo szivarvany. Lattuk, de nem sokaig.

Nekik sem nem artotta egy kizs vigasag, mint a jatek gyermeknek.

Mikor kirdeztam, baesika mtul, hogy most klerikalizsok csinálnak-o vigasagot, hogy érzik magukat, mit írja zujsag, aszt felelte Barnabazs keresztapam:

— Haraguszák izz mirgelödnek. Izs szidjak kormányt, aki megcsinálta hazasodasi javaslatot törvinnek; szidjak magnasosok izz nem magnasosok förendeket, kik megszozatoltak azt. Izs szidjak zegisz zorszagot, ság ippeng magukat nem, kik javat (hatrafele) zakarjak zorszagának. Izs ugy hiszem, most inekelnek azt: deprofundis ad te elamavi, mirt nem meghallgatad a zenyim könyörgisemet, hogy bukta volna meg kormány!

Most mar tehat Panuskamat elvehetem. Varja izz szogin zerösen, mert tugya, hogy jobb lesz zorszagnak izz, nekünk izz, (klerikalizsok-nak izz, de ezeknek ság visszafele). Tehat: vivat polgari hazosodas, vivat kormány, ki a szegin totoeszkakra izz gondolt, mikor törvint hozott, Tekindetezs urnák pedig vágyom

Kelt zenyim levél Zarvarvarmegye, julius 12-én.

alazatos szolgálja:

Tresztenak Miklozs s. k.,
drotostot, izz polgari hazasodas barátja.

Ujdonságok.

— Reich Károly erdélyrészi állelegészségügyi felügyelő, sósmezei útjából visszatérve, e hó 20-án tartotta meg városunkban az állelegészségügyi közigazgatás és állelegészség-

ségügyi rendszert fölött vizsgálatait. A talált rend felett megelégedését fejezte ki, csak a vágóhid kőből való kiépítése és a hullatér helyett ujnak jelölése, valamint arra egy hasonló helyiség építése képezték javaslatait, a melyek elrendeltetni fognak.

— Felhívjuk a t. olvasó közönség figyelmét Hajdó Ödön munkatársunknak lapunk mai számában kezdődő „Haida“ ezimü regényére, melyet a keletnek ékes fantasiájával irti lapunk részére. A később belépő új előfizetők a regény kezdetétől fogják megkapni lapunk számait.

— Csiklandós eset. Alig vette kezdetét az aratás s állott Fábán Andrásné munkába, már megcsott a baj. Ugyanis kora hajnalban munkához látván, míg szaporán sarlózta a kővének valót, kis leánya addig játszadozott a kalászokkal, míg egyet az orrába dugott s az annyira fölhaladt, hogy kivenni nem lehetett. A gyerek a folytonosan fennálló izgalom következtében gyakran tüsszöl, de kilökné nem bírja. Orvosi beavatkozás válik szükségessé.

— A memorandum érmei. Oláh színű keskeny szalagon esüggő emlékermet viselnek keblükön a brassói román leányok, uton utfélen demonstrative. Ezek azok a bizonyos érmek, melyek a brassói kisasszonyok által a Memorandum-pör emlékére verettek.

— Zeneestély. Mille Lajos ujonnan szervezett népzeneakara, vasárnap, az „Unió“-kert helyiségében zeneestélyt rendez, melyre felhívjuk a t. közönség figyelmét.

— Kedélyes szolgálók. Városunk egyik kenyérsütő asszonyától két szolgálója 18 frtot, a mit szerdán és esütörtökön a kenyerekből árult, elesent és azzal nyomuk veszett. Az asszony sirva panasolja uton-utfélen szerencsétlenségét s szolgálóinak odaadó hűségét. Annyi bizonyos, hogy nem mentek vele Amerikába.

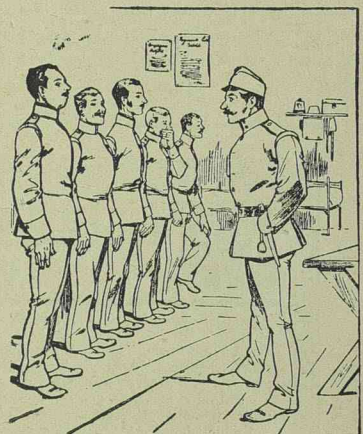
— Megrendítő szerencsétlenség történt Kovásznán, e hó 17-én délelőtt 11 óra felé, az ifj. Ugron János gőzfűrésznél. Székely Károly munkás, ki már 1½ év óta van alkalmazásban a gép mellett, mint tüzelő, a mondott napon a földalatti helyiségben lévő kerekek egyikének szíjjával lévő dolga, olyan szerencsétlenül nyult kezével a gyorsan keringelő szíjj közé, hogy az egy pillanat alatt elkapta karját, s egy pár másodperc mulva összeronesolt testtel, összetört tagokkal feküdt a földön a megmondatlan munkás, ki előbb a levegőben tett hajmeresztő körutat. A végzetes szerencsétlenség áldozata már az első pillanatban szörnyet hált. Saját megmondatlansága okozta halálát. Szivrendítő volt látni a szülők s az ifju feleség kétségbeesését, kik nem gondolták, hogy az utolsó reggel volt az, melyen a még ifju férfit ez életben látták.

— Uj iparágak. A marosvásárhelyi kereskedelemi és iparkamara az érdekeltek tudomására hozza, hogy a „magyar épület és mülakatos gyár részvénytársaság“ budapesti gyárába több oly iparezzik köszül, mely eddig hazai gyárban nem állítatik elő, nevezetesen: 1. mindennemű felvonógépek; 2. vashordók folyadékok szállítására; 3. ekék koronggal; 4. katonai esüllővő állványok; 5. vasuti órházak hullámlemezéből; 6. mezei vasuti kesik szab. függőleges nyomású fékszerkezettel. Kíváncsok, hogy a közönség e hazai gyártmányokat a kül-

földiekkel szemben, pártolásban részesítse.

— Kirándulás a leMBERGI kiállításra. A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara föl hívja az iparosok figyelmét arra a kirándulásra, melyet a fővárosi iparosok köre rendez a leMBERGI országos kiállítás megtekintése céljából. A részvételi díj — beleértve a közös rendezési költségeket — a következő utirányra nézve, u. m. Budapest, Galanta-Zsolna, Zivardon, Saybusch, Krakó-Lemberg, Lavoczne, Munkács, Szerencs, Budapest oda-vissza: I. oszt. 31 frt. II. oszt. 22 frt. Indulás folyó évi augusztus hó 12-én este 7 órakor Budapestről külön vonaton. A kirándulás iránt érdeklődők a kamara iródájában bővebb felvilágosítást nyerhetnek.

A kaszárnnyában.

Altiszt:

No hát! mondja csak el, de ügyesen, Bár jól megfontolva, de röviden: A füsttlen löpor, mely fán terem?

Közlegény:

(Hosszabbgondolkozás után, dadogva.)
Palaczkokban árulják, abból lövik,
Vele a sok rovarrt irtják, ölik;
Bécsben készül s onnan leküldetik,
Aztán „Zacherlin“-nek nevezetik.

PIACZI ÁRAK.

Kézdi-Vásárhely, Julius 19. Buza (tisza) (métermázsankint) 6.78. Buza (közepes) 6.76. Rozs 4.12. Arpa 4.68. Törökbuza 5.65. Zab 6.20. Borsó 6.00. Lencse 1500. Fuszulyka 500. Köleskása 1000. Burgonya 1.70. Marha hus kilogrammja —.44. juhhus —.28 Sertéshus —.48.

Mezőgazdasági közlemények.

Helyes gazdálkodás a szénával.

A régi időben, mikor még nem törték fel annyi kaszálót, meg a szénának se volt olyan keletje mint mostanság, csak arra törekedett a gazda, hogy mentől több réti szénája meg sarjuja legyen, s azon tartotta a java állatját, a ridég jószág meg kukoricaszáron, szalmán kopalt. Most azonban drágább lett a széna, kivált a kisebb gazda udvarán, a kinek kevés a rétje, a ki a szántóföldön nem természet szénának való takarmányt, zabos búkkönyt és muhart s a ki, ha jön a szénakereskedő, nagyhamar hajlandó arra, hogy vagy egy boglyát pénzzé tegyen.

Ennek azután az a következőse, hogy szénát akkor etet, a mikor éppen jut. A lovának kell hogy jusson, mert az különben nagyhamar felmondja a szolgálatot, de már a szarvasmarha sokkal rosszabbul áll, rajta szokták megtakarítani a nem termett vagy eladott szénát. Künn jár a legelőn, míg a dér le nem esik, ott-hon meg, ha legelő már nincs, egy

